

Szerkesztőségi iroda:

Nagybcskerek,
Zápolya-utca 1-és szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felölts szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapi kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybcskerek, 1906.

XXXV. évfolyam. 178 szám

Hétfő, augusztus 6

Összetartás.

— augusztus 6.

Az utolsó években meglehetősen szaporodtak azok a tényezők, melyek a magyar ipar fejlesztését tüzték ki feladatukul. Az uttörés munkáján tul vagyunk.

Ma már a legendák közé tartozik az a sziszifuszi munka, melyet azok teljesítettek, akik a magyar társadalmat, a magyar ipari törekvések jogosultsága felől akarták tájékoztatni. A hatvanas és hetvenes évek alatt folyt le az a nagy munka. Szóval, tollal és tettel. Azután jobbra fordultak a viszonyok. A hangulat is javult és a későbbi nagyobb kiállítások már diadalt is jelentettek a magyar iparnak. A köztudat már meg volt nyerve az industrializmus eszméjének, de a kormányzat kénytelen volt még jóideig a platói szerelemmel beérni s a cslekvésre csak lassan-lassan tudta az anyagi eszközöket kicsikarni. Ezek az anyagi eszközök — tekintve a magyar ipar igen jelentékeny étvágyát — ugyan még ma is szegényesek. Ezzel a lassu tempóval bajos is lesz az évszázadok mulasztásait pótolni. De legalább biztonságban látjuk és tudjuk a törekvéseinket. Szük, de jól ápolat mederben folyik tovább az a mozgalom, melytől az ország középosztályának megerősödését a nemzeti lét biztosítékainak megeremtését várjuk.

Sokan vannak, akik e mozgalomban való részvételből kikérik a maguk részét. Alakulnak kisebb-nagyobb egyesületek specialis s nem specialis célokra, szaporodnak a szaklapok is.

A cél minden tényezőre nézve egy: a magyar ipar fölvirágoztatása, az iparosok érdekeinek képviselése és az iparosok jólétének lehető biztosítása. Az eszközök különbözők. Gyöngébbek és hathatósabbak. Természetes, hogy a fölfogás is különböző, sokszor a meggyőződés is különböző egymástól, ami a jogosult szabad kritika érvényesülésében nyilvánul. (Itt persze csak a számottevő alakulásokról és sajtóközlegekről beszéltek és nem

gondoltak azokra, akik notoriusan csakis a saját zsebükre spekulálnak holmi apró, kétes értékű kezdeményezéseikkel.)

A fölfogás és meggyőződés különbözőségének öss eméréséből az úgynek csak haszna lehet, főleg, ha abból kihámozzuk azt, ami személyes vonatkozásu, vagy alárendeltebb természetű.

De az az egy bizonyos, hogy ahányfelé dolgozunk, mindnyájunknak össze kell fogni, ha ezt az ipar közérdeke így kívánja. A fölfogások különbözősége ne válasszon el bennünket sem a személyes érintkezésben, sem az együttműködésben. Hiszen minden jó dologban a munkafelosztás is fontos. És fontos, hogy ki-ki a saját hatáskörében, a saját közönységével szemben tudja érvényesíteni egyegy akciónak a messzehatását és megvalósítását.

Ezért szeretném, hogy az ipar összes fontos társadalmi és sajtóbeli közegei attól a hittől legyenek átszellemülve, hogy mi mindnyájan összetartozunk, mint egy nagy lendítő keréknek különböző küllői. És amit a hátunkon hordunk, az a magyar nemzeti lét gépezetének hajtósíja, — a magyar ipar. Tehát minden jóban támogatnunk kell egymást a szó tiszta és legnemesebb értelmében.

Egyelőre teljesen elegendő, ha ezt a hitet elfogadjuk, terjesztjük és érvényesülését lelkünkben érezzük, szükségességeért pedig sorompóba szállunk. Ehhez nem kell egyéb, mint a kölcsönös bizalom, tisztelet és szeretet.

Hogy az egy célt szolgáló erők összhatasának praktikus érvényesítésére találjunk-e megfelelő formát, ez mellékes, ez a jövőnek legyen föntartva. Egyelőre nem szükséges, hogy formákhoz kössük magunkat. A födolog a lényeg, mely abból áll, hogy találjuk meg mindazt, ami bennünket a köznek szentelt munkánkban egyesít és kerüljük mindazt, ami bennünket e misszióknban szétválasszthatna.

Gelléri Mór.

HIREK.

Tájékoztató.

A gózfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hólygek részére minden kedden és pénteken déltől 1/2 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 1/3-ig urak részére is. Vidéki hólygek részére minden nap déliben gózfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marsd.

Augusztus 11. Könyvnyomdászok táncestélye a „Pest”-szállóban.

Augusztus 13. Közig. bizottság ülése.

Augusztus 28. Szerb egyházi dalárda zászlószentelése.

— Utóállítás. A cs. és kir. közös Rezsó-lektanyában ma tartották meg az első utóállítást az 1906. évi állításkötelesekre vonatkozólag; a bizottság a következő tagokból állt: Szilágyi Albert tb. megyei főjegyző, polgári elnök, Meschka Ferenc őrnagy és Guggenberger Lajos főhadnagy a közös hadsereg részéről; Neuschell Ferenc alvezetes és Koós Kálmán főhadnagy a honvédség részéről, dr. Misera József és dr. Zachariás János ezredorvosok és dr. Plechl Szilárd megyei főorvos mint polgári orvos. Az utóállításon jelentkezett 40 egyén, ezek közül 6 volt katonai szolgálatra alkalmas.

— Visszatért bucsujárók. Az öt nappal ezelőtt Tékára zarándokolt nagybcskerekai bucsujárók a mai délelőtt folyamán érkeztek vissza s már az aradáci sorompónál is az ismerősök nagy sokasága várta a bucsusokat, akik egyenesen a róm. kath. plébánia templomba vonultak, ahol hálaadó imákat mondtak.

— A DMKE igazgatósági ülése. A Dél-magyarországi Magyar Közművelődési Egyesület igazgatósága Szegeden, augusztus hó 11-én délelőtt fél 12 órakor az „Otthon” helyiségében (Kasskavéház) ülést tart, melyre ezuton is meghívja az egyesület az igazgatóság tagjait.

— A póttartalékosok újabb behívása. A közös hadügyminiszter rendelete folytán azokat a póttartalékosokat, akik ez év május 8-ikán szabadságoztatottak a tényleges szolgálat alól, a hadtest- és hadkiegészítő parancsnokságok augusztus 21-ikére 25 napos fegyvergyakorlatra hívták be.

— A szerb egyházi dalárda zászlószentelése. A nagybcskerekai szerb egyházi dalárda, mint már jelentettük, folyó évi augusztus hó 28-ikán, Nagyboldogasszony napján szenteli föl új zászlóját. A felszentelést dr. Létics György temes-

A „TORONTÁL” tárcája.

Fényes üzlet.

Még mielőtt a vándorló kalmár kocsjával az erdő szélére érkezett, mely előtt a falu fekszik, a rudra kötött csengő hangos csilingelése messziről jelentette jöttét. Ó maga az olasz — Turinban született — keservesen fujta túlkét, öszvérje mellett haladva, mely oly alacsonyban húzta a négy keréken nyugvó kocsi, hogy úgy látszott, mintha a földön vonszolná maga után. A mozgó kirakatot porfelhő takarta, a napsugarak be-aranyozták a szindus és olesó házi cikkeket sokaságát. Egy üzlet, mely vándorol és mely nemsokára jó pénzen elkél.

A parasztasszonyok már távolról fölismerek az olasz furcsa muzsikáját. Kapujuk előtt állva várják őt, azután közelednek hozzája, majdnem mind piszkosan, csunyan, háziasan öltözve. Kisdolgozott kezeikkel megtapogatják a vásznakat, szöveteket, össze-vissza hányják az apró árut és vásárolnak.

A legnagyobb kíváncsisággal bámulják az újfajta árukat, — keztük, napernyők, harisnyakötők, — oly fényűzési cikkeket, minőket a kalmár azelőtt nem hozott még a faluba.

— Ezek csak a gazdagoknak való dolgok — gondolják magukban, miközben tréfálkodva, nevetgélve fizetnek.

Hangos nevetésbe törnek ki, látni engedik fogatlan szájukat. És hazamennek, maguk után cipelve piszkos, mosdatlan gyermeküköt.

A kocsi folytatja útját a falu hosszában. A végén, hol ritkultak a házak, megáll. Az olasz átkel az uton, egy szalmafődeses kunyhó ajtaján kopog és belép. Az asszony az udvarban van és fehéreműt javit. Kébatja ujjja könyökön felül föltűzve, kitészik gömbölyű karja, melyet vékony szőke pehely aranyoz meg. Rendkívül tisztasága által különbözik a fau többi asszonyaitól, sokkal takarosabb, mint azok.

Az olasznak régóta tetszik az asszonyka, ki előzékeny és nevetése gyerekes. Vékony ajkai pici, hegyes fogakat rejtenek, melyek fehérek, mint a hó, szürke szeméi beszédesek és fénylők voltak, mint a szél által újra felelesztett parázs. Egyedül van.

— Mit vásárol ma tölem, Senguot asszony?

— Nini, maga az, Ferrari ur. Nincs semmire szükségem. Köszönöm.

— Talán cérna, vászon, harisnya, harisnyakötők? Szép harisnyakötők!...

— Nem, nem kell semmi.

— Szép topánkák magának, egy erszény a férje részére?

— De nem kell semmi, ha mondom.

— Istenem! Istenem! — sóhajtott a kufár.

— És mégis akarnék magának valami szépet eladni, óh, látom már.

— És kiszalad kocsjához; visszatér néhány selyempapírba göngyöt napernyővel.

— Ime az egyetlen alkalom, Senguot asszony; pompás napernyők, majdnem ingyen.

— Aztán egy mozdulattal kiválaszt egyet, legöngyöli és felnyitja. A fogantyut ügyesen meg-

forgatja ujjai között, a nyitott kék selyem ernyő ragyog, fénylik s megégedően szól:

— Szép, ugye?

S ez igaz. Senguot asszony valóban szépek találja az ernyőt. Kezébe veszi, megsimogatja a selymet, megcsodálja a fogóját, melyet elefántcsontnak mond a kalmár. Szemei kitágulnak a csodálkozástól.

— Ez önnek tetszik. Magának kivételesen kilenc frankért adom, nekem tízbe van.

Az asszony kissé szomoruan rázza a fejét.

— Nem, nincs annyi pénzem és az uram is megharagudna érte. Ez csak gazdagoknak való boldonság.

— Ezért az árért, hallja. Senguotné, a boldonságok meg vannak engedve; hogy példát emlitsek, Oppilard asszony és az özvegy Rique-né ugyan ilyenért tizenöt frankot fizettek. Mig maga, ki a legszebb a faluban...

— Hallja, Ferrari ur!

— Igenis a legszebb, csak azért is és bizony nem kellene szégyelnie magát, ha vasárnap a templomba megy.

Senguot asszony könnyen hagyta volna magát rábeszélni, de félt az urától, ki a gyárban dolgozott. Gyanakvó, féltékeny volt, sőt egy kissé heves természetű is. Az igaz, haragot nem tartott. Ha a rossz pillanat eltelt, többé nem gondolt rá.

A kalmár újra kezdte rábeszélését.

— Ilyen kedvező alkalmat többet nem talál Senguot asszony. Én kiegyenlitem.

Nagyon közel hozzája, kedvtelve nézgette őt. Az asszony haikán mondta:

— Nincsen pénzem.

vári püspök fogja végezni. Az ünnepély részletes rendjét a napokban állítják össze.

— **Mulatság.** A csatádi tanulóifjúság augusztus hó 11-ikén, a nagyvendéglő összes termeiben világpostával egybekötött jótékony célú zártkörű táncvigalmat rendez. Belépődíj: személyenként 1 kor. 60 fillér, családjegy 4 korona. Kezdeté 8 órakor. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak és hirlapilag nyugtáznak.

— **A szeged-budapesti vasuti közlekedés.** Szegeden, mint onnan jelentik, erős mozgalom indult meg, hogy a Máv. Szeged és Budapest közti járatral egy új gyorsvonatot állítsanak be a menetrendbe, amely este 7 óra felé induljon Budapestre és 10 órakor érkezék Szegedre. A Szeged-Budapest között közlekedő vonatok menetrendjének, a szegediek szerint, ugyanis az a nagy hibája, hogy még azokat az utasokat is, akiknek csak fél napi teendőjük van a fővárosban, egy egész éjszaka föláldozására kényszeríti, bármely vonattal is utazzék valaki Budapestre. Mert például, ha az éjszaka induló személyvonatot használja is valaki budapesti útjában, vagy az este 10 órakor visszainduló gyorsvonatot szegedi útjában, az éjszakai már elvesztett és ez nemcsak kényelmi szempontból, de fontosabb érdekekből is hátránnyal jár. Ha az új vonatot beállítanak, akkor a szegedi utas a reggeli gyorsvonatot használva, legsürgősebb teendőit bőségesen elvégezheti este 7 óráig és már 10 órakor minden hosszadalmas éjszakai utazás nélkül ismét itthon lehetne. Ennek az új gyorsvonatnak a menetrendbe való beállításáért Kecskemét, Cegléd, sőt már Temesvár is mozgalmat indítottak.

— **Milyen időnk lesz?** Meteor írja legújabbán: Augusztus hava, mint már előbbi jelzéseim is szölk, meleg s átlagban száraz jellegű. Lehűlést és esőt a 6. i. csomópont van hivatva hozni és pedig, ha a napközresek oly mérvűek lesznek, mint jelenleg is, akkor ez eső zivataros, viharos lesz, ha azonban a foltok nyugodtan viselik magukat, akkor csendes s mennyiségre nézve kevés csapadékot kapunk, míg ha tömörülnek azok, úgy a mennyiség a tömörülés arányában növekedni fog. Jelenleg két óriási folt volt a napon izgatott állapotban. E csomópontot követőleg újra száraz időt várhatunk. Változatosabbnak ígérkezik azonban augusztus hónapnak 15-től 27-ig terjedő része, különösen 20-ika körül, ahol szaladó esőket remélhetünk ugyan, de ezeket pótolhatják a meleg szeles változatok is. Augusztus hó csomópontja még 6., 12., 13., 15., 19., 20., 23. és 27. esnek.

— **Kezdődik a vadászat.** Lekerült a szegről a Lankaszer, az akasztékos tarisznya, meg a többi vadászpórtéka. A zöldszegélyű, agancsgombos naftalinos lodenruhákat a szikkadt tarlón, zombékos berkeken, erdők árnyában szellőzteti a nyári fuvalom. A fiatal vizslák a fürjézés körüli szolgálat teljesítésének már minden csinját-binját ismerik s fűgén ugra-bugrálnak a vadászatra induló nimródok körül. A zombékok fiatal rucáit most szedik fegyvercsőre. Az öreg gácsér most tanítja röplőni a fiatalokat, most legkönnyebb őket ledurrantani és most legizletesebb a husuk is. Szabad már a vadászat fogolyra, fácánokra és augusztus 15-én tul már a tapsifüleseket is fenyegeti a veszedelem.

Ekkor az olasz hirtelen átkarolta őt.

— Hát majd megfizeti, amikor akarja, ahogy akarja. Hiszen találkoztunk még.

Az asszony ellentállni akart. Az első mozdulatot kivédte remegve, ellenségeskedve: az olasznak tenyerébe harapott, hogy vére kiserkent. De aztán ez az izmos, napsütötte barna ember oly hevesen ölelte át, hogy érezte arcának melegét és szakállának bódító illata ellensúlyozta benne a kötelesség érzetét. És a napernyő ki volt fizetve.

Egy hónappal később a kóborló koci ismét megjelent a faluban, ott, hol gyérülni kezdenek a házak. Sengouték hajlékára rátűz a déli nap heve. A parasztnyecske az olasznál kellemes emléket hagyott, de a gyors siker nem elégítette ki. És praktikusán, kiszámítva a napernyő árát, a kalmár keserűen következteti, hogy pénzéért tulajdonképpen mitsem kapott. Drága pénz — rossz — áru!

Ime, a ház előtt van. Megáll. Az ajtó kinyílik. Ezuttal a házigazda, Sengout, odahaza van. A két ember kezét szorít: de a munkás nem szereti ezt a kétszínű, hizelgő Ferrarit.

— Semmire sincs szükségünk — mondja a házigazda.

— Hiszen csak ama bizonyos napernyő miatt jöttem, Sengout ur.

Az asszony éppen a levest kanalazta. Hirtelen fölügrik. Piros lett, mint a pipacs, majd halvány, mint a fal. Nem szölk még semmit férjének a napernyőről, melyet eldugott a fehérnemű közé.

— Micsoda napernyő? — kérdezte durván Sengout felesége felé fordulva.

Az asszony remegve fogta köténye csücs-

— **Új hitelszövetkezet.** Tegnap alakult meg a csebzai gazdasági hitelszövetkezet, mely most vármegyénkben a 115 ik, 62 taggal, 255 tüzlet-részzsel, 12750 korona értékben. Vezető igazgatóvá Fleischer Elemér községi jegyző, a felügyelő-bizottság elnökévé pedig Botya Nikolae választott meg közfelkiáltással, pénztárnok Ogudeszku Ilia, könyvelő Kovács Lajos lett. A hitelszövetkezeteknek tömegesebb szaporodása lakosságunk fejlettebb közgazdasági érzékéről tesz bizonyosságot, átérzi a nép a szövetkezés nemzetgazdasági és szociális előnyét, mivel csak is ezuton menekül a vállaira már régőlő nehezedező terhektől.

— **Tűz.** Ma délelőtt 10 órakor az Aracs-utcai 1400. számú házhoz tartozó istállóban, a mely Funk János tulajdonát képezi, eddig ismeretlen okból tűz támadt. A kivonult tűzoltóság a tüzet rövid idő alatt eloltotta. A kár jelentéktelen.

— **Elfogott pénzhamisító banda.** A nagy-kikindai rendőrség egy jól szervezett három tagu hamispénzgyártó és hamis húz koronásokat forgalomba hozó társaságot csipett el a múlt héten. A társaság tagjait képezik egy kikindai, egy csenei és egy németi lakos, akik szövetkeztek, hogy ily uton a hiszékeny emberektől nagy vagyonra tegyenek szert. A három jó madár neve Mihajlicsin Mileta Cséda, Jancsev Milos és Trifunov Joca. A két utóbbi paraszt az első pedig Kikindán azelőtt fűszeres volt, de megbukott és akkor az ottani Radák János-féle könyvkereskedő cég tüzletvezetője lett és éveken át bizalmi állást töltött be a cégnél, mely cégnél, hogy miként sáfárkodott, igazolja az, hogy az elfogatásakor nála tartott házkutatásnál vagy 1000 korona értékű könyvet és egyéb lopott dolgokat talált a hatóság, melyeket a Radák cégtől lassan-lassan eltulajdonított. Mihajlicsin az utolsó időben már nem volt a Radák cégnél és azzal a tervvel foglalkozott, hogy Amerikába megyen, mi célból az egész világra szóló utlevelet szerzett magának. Úgy látszik azonban, hogy Mihajlicsin sok pénzt akart az utra vinni és ahhoz könnyű szerrel akart jutni. Így azután szövetkezett most már szintén elfogott két rab-társával és hamispénzgyártással és hamis bankók terjesztésével kezdett foglalkozni. Az elmúlt héten, miután áldozataikat kiszemelték, az egyik, Jancsev Milos beállított Budisin János ottani fiatal gazdához és félre hívta azt azzal, hogy vele négy szemkört akar beszélni. A gazda követte és mikor egyedül voltak, Jancsev előadta tervét, hogy jöpenzért ad neki 25-szörös hamis pénzt. Budisin az ajánlatot nem fogadta el és elküldte Jancsevet. Jancsev azonban másnap újból beállított és ismételte ajánlatát, egyúttal kivett tárcájából egy vadonatú 20 koronás bankjegyet, melyet bemutatott Budisinnak, mint hamis bankót. Budisin a bankjegyet kezébe vette és minden tekintetben a jóhoz teljesen hasonlónak találta. Erre gondolkodási időt kért és estére magához rendelte Jancsevet, aki neki azt az ajánlatot tette, hogy 20000 korona jó pénzért ad neki 500.000 korona értékű hamis 20 koronást. A megállapodást estére hagyva, Jancsev eltávozott azzal, hogy estére visszatér, hogy végkép megállapodjanak. Budisinnak azonban már kész volt a terve. Rögtön, hogy eltávozott Jancsev, a rendőrségre ment és ott elmondotta a dolgot. A rendőrség erre csapdába csalta Budisinnal a jómadara-

két ujjai közé, lesütötte szemét s gysnitva az aljas fortélyt, nagynehezen uralkodott dühén. Szó nélkül elővette az ernyőt egy nagy ládából.

— Te ezt vetted? — mondta Sengout.

— Tíz frank az ára ennek a csekélynek — szölk a kufár.

— Végül is tudni akarom, vetted-e ezt vagy nem? — tört ki Sengout, kit felesége hallgatása izgatottá tett.

— Igen, azaz, hogy . . . — felelt habozva az asszony.

— Érttem, hát hitelbe vetted, ugy-e? . . .

— Ugy van, hitelbe, — sietett a válaszzsal az olasz.

— Nos, akkor fogd csak öregem, vidd vissza jószágodat, selyempapirosával együtt. Ez nem egy szegény munkásasszonynak való pórtéka.

Ezt mondva, hevesen átnyújtotta a napernyőt Ferrarinak, ki a látszat kedvéért mondta:

— De . . . Sengout ur.

— Elég, vidd, hogy ne lássalak többet, hizelgő — és kituszkolta az ajtón.

Majd egyedül maradv a feléséssel:

— Hallod asszony, azt mondom, hogy ne hagyd többé ettől az olasztól elbolondítani a fejedet. Tíz frank! Oh! ily kidobott pénz . . . Meg aztan nem szeretem ezt a csunya alakot, ki mindig csak rosszban törli a fejét.

És az asszony halotthalványan, szívében mély, visszafojtott gyűlölettel telve, fogai között mormogta: „Az már bizonyos, hogy rosszban törli a fejét!”

Paul Lacour.

kat s mikor javában alkudoztak, letartóztatta őket. Utána a rendőrség házkutatást tartott a pénzhamisítóknál s talált náluk egy pénzhamisító gépet. Hamis pénz azonban sehol sem volt. A vizsgálat folyik.

— **Betegség elől a halálba.** Krämer Péter keglevichházi lakos több éven át rákbetegségben szenvedett és sok orvosnál keresett enyhülést, de nem talált. Az utolsó évek legnagyobb részét ágyban töltötte. Most, amidőn a gazdálkodónak legjobban szüksége van egészségére, kénytelen volt másra bízni a munkát. Ez elkésérítette nagyon és elhatározta, hogy véget vet sanyaru életének. Mig az övéi, leánya és felesége a pajtában voltak elfoglalva a csépléssel, addig ő a tehénistállóba lopódzott és felakasztotta magát. Felesége e közben bement a szobába a beteg után nézni és megrémült, amikor hült helyét találta. Keresésére indult, fellármázta a egész házat és amikor rátaláltak, már kisenvedett. Az öngyilkos 40 éves ember volt.

— **Nagylelkűség.** Szaharáné elmondja urának a legujabb botrányt.

— Hallottad? Puhányiné megszökött férje egyik barátjával.

Szahara ur felsóhajta:

— Oh, nem minden asszony ilyen nagylelkű.

— **Elégett termés.** Kiszombor község határában nagy tűzvész volt. Balla János tanyáján ütött ki a tűz, ahol napok óta csépeltek s 80—90 kisgazda mintegy 16000 kereszt búzát hordott össze. Az összehordott gabonának csak a fele volt elcsépelve, a másik fele — több 8000 keresztnél — az éjjel a kicsépeit szalmával együtt a lángok martaléka lett. A tűzoltóság csak a cséplőkészletet tudta megmenteni. A szerencsétlenséget növeli még az, hogy a gabonának egyrésze nem volt biztosítva s a biztosító társulatok egyáltalán nem akarnak fizetni. A kár meghaladja az 50 ezer koronát.

— **Hányatott élet.** A szerencsétlen véget ért Kadarcsa Viktor postai hivatalnokot — a ki tudvalevőleg a Béga hullámaiban kereste és találta meg a halált — szombaton délután temették el a rendőrségi hallottasházból. A temetésen megjelent az öngyilkos fiatalember testvérbarátja is, aki községi orvos a temesmegyei Stomorán s elmondotta, hogy őcsese azelőtt katonatiszt volt, a honnan családi szerencsétlenségek következtében távozni kellett. Azóta sok keserű órát élt át, Amerikában is járt, de ott sem tudott boldogulni. Majd a postához került Stomorára s onnan tették át májusban a helybeli postahivatalhoz napidíjas kiadóként kisegítő minőségben. A sok hánykolódás és csapás meghasonlást idézett elő a fiatal ember lelkivilágában, ezért volt annyira magába zárkózott és embergyűlölő s ezért is ölte meg magát.

— **Meghíusult leányszöktetés.** Nagyikindáról írják: Budisin Rada helybeli fiatal legény szerelemre gyuladt Gavranacsits Darinka, Gavranacsits Triva gazda szépséges leánya iránt. Darinka azonban nem akart tudni a legény szerelméről. A legény ekkor elhatározta, hogy szerb szokás szerint a leányt megszökteti. Múlt vasárnap, mikor a leány a Fehér keresztthez címzett szerb korcsmában a fiatal vasárnapi rendes tánchelyén volt, többedmagával rálesett a leányra, a szerelmes legény először szépen kérte a leányt, hogy szökjön meg vele, de a leány nem hallgatott a romantikus hajlamu legényre ezuttal sem. Mire Budisin a leányt el akarta rabolni, de segélykiáltására a többi legények megakadályozták a szöktetést. A leány apja feljelentette a legényt a rendőrségen, aki a fiatal leányt többször arcul is ütötte, azonkívül a ruháját is letépte.

— **A fürdés áldozata.** Piátrik György 19 éves kralováni lakos, aki a Pollákovics-béruadalomnál a rudnai Feodor tanyán volt mint mezei munkás alkalmazva, a napokban 3 társával a Temesben fürdött, egyszerre azonban mély gödörbe került és elmerült és bár társai azonnal keresésére mentek, csak fél óra mulva találtak reá a tanyaiak segítségével, amikor nem lehetett többé életre kelteni.

Csókán Nagy Rozál ottani cselédleány lement a Tiszára fürödni. Ámbár a Tisza tulsó fele elég sekély, a leány eddig ismeretlen okból a vízbe fullt. Lehet, hogy beljebb merészkedett s elragadta az ár. Lehet, hogy valamely gödörre talált s ott lelta halálát.

— **Rejtélyes holttest.** Módosról jelentik: Surján községgel szemben, a Temes módosi oldalán a napokban emberi holttestet pillantottak meg az ott járó emberek. A rögtön értesített előjáróság azonnal intézkedett a holttest kivételé iránt, ami itt meglehetősen nehéz volt, mert a módosi oldalon a part igen meredek és körülbelül 8 méter magas. A helyszínen eszközölt rendőri halottszemle azt derítette ki, hogy a középtermű, elég erőteljes testalkatu férfit, a kin oláhos ing és nadrág volt és a kinek gesztenyebarna, már erősen őszbevegylő haja és ugyanilyen rövid bajusza és hiányos fogazata

volt, körülbelül 50 éves lehetett és már néhány nappal ezelőtt kerülhetett a vízbe, még pedig tekintettel arra, hogy a Temes vizállása most néhol oly sekély, hogy ilyen helyeken a holttest le sem uszhatott volna, vagy a föltalálás helyen vagy attól nem messze a víz mentén fölfelé. A holttesten külső sérüléseket nem találtak és így valószínű, hogy a férfi, talán ittas állapotban, belesett a meredek partról a Temesbe, ahol halálát lelte.

— **A kutgém áldozata.** Sajátságos baleset érte Nagyikindán a minap Schieszler Miklós 9 esztendőes kis fiát, Schieszler Józsefet. Apja ugyanis magával vitte Rukóber Miklós tanyájára s míg ő maga a szérűskert öntözgetésével volt elfoglalva, a fiu a gémes kútnál játszadozott. Ezenközben a kutgém nehezítőjeként felkötött téglák lezuhantak s a kis fiu fejére estek. A gyermek oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a kórházba kellett szállítani, ahol most a halállal vívódik.

Idült béhurutban szenvedő csecsemők számára nincs jobb táplálék a Kufeké gyermek-lisztjénél, mely eleinte tej nélkül, utóbb tejjel adva a bélbeli erjedést megszünteti s a betegséget okozó apró gombáknak rossz tenyésztő talaja, egyszersmind könnyű emésztetű s a beteg bél is felszívhatja. A Kufeké gyermek-lisztjével táplálkozó gyermekeknek nemcsak a hasmenésük mulik el, hanem testük súlya is kedvezően gyarapszik.

Irodalom és művészet.

* **A délvideki szini körület új tagjai.** Polgár Károly, a délvideki körület igazgatója szerződtette szeptembertől Révész Ilona soubrette énekesnőt, Szabados Gizit naivát.

* **Uj Idők.** Az erzsébetvárosi választásról több eredeti felvételt hoz az Uj Idők. Képei közt találni még a rehabilitált Dreyfust, taxaméteres automobil-bérlőket stb. Változatos szövegrészből kiemeljük Lovik Károly, Bárony István, Lengyel Laura, Lőrinczy György novelláit, Wolfner Pál cikkét. Verset Dutka Ákos írt. Ezenkívül egy csomó cikk adja az e heti szám bő tartalmát. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévenként 4 korona.

* **Aki sokra akarja vinni a közpályán,** aki szerepelni óhajt és bő tanulságot akar meríteni, az ismerje meg a rómaiak nagy férfainak életét, azok kitűnő példáival szolgáljanak arra, mennyit szabad, mennyit kell és mit tilos merészeln. Ennek legjobb tanulsága a Julius Cézár kora, melyet ép most ismert az Endrei Zalán féle Világ Történelme, melynek füzetei folyton ugyanazzal a szép és bő tartalommal jelennek meg most is, mint a munka megindulásakor. A munkából készségesen küld ingyen mutatónyiszámot a Világ Történelme kiadóhivatala VI., Aradi-utca 8.

* **A „Magyar Szemle”** (szerkeszti Szemere György) XVIII. évfolyamának 31. száma izlées külsővel s a következő tartalmú és figyelemreméltó közleményekkel jelent meg: Hetes: Schumann Róbert. — Bartha György: Az álmodó lélek. — Szepessy László: Nap és hold. — Donna Alda, asturiai népromán, fordította Harsányi Kálmán. — Csáth Géza: Történet a három leányokról. — Kincs István: A félreismert ember. — Gulyás József: Ifjuságom. — Karasz Csabó Ödön: A pöndölyös mátkák. — Regény: Handel-Mazzetti Enrica: Jesse és Mária (27. folyt. Ford. Auer István). — Táltos: A hétről (Kürthy György rajzaival). — Irodalom: K. D.: Alvás és álom. — Elek Arthur versei. — Porlepett írásokból: Schumann Róbert: Gondolataiból. — A szerkesztő üzenetei. — Hirdetések. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Eszterházy-utca 15.

TÁVIRATOK.

Az angol király és a német császár találkozása.

Budapest, augusztus 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlini jelentések szerint Eduárd angol király e héten érkezik Friedrichshofba, Vilmos német császár látogatására. Az angol király friedrichshofi tartózkodása alatt semmiféle ünnepség nem lesz s csak a legszűkebb családi körben ad a császár Eduárd király tiszteletére ebédet.

Hadgyakorlatok.

Budapest, augusztus 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, e hó 13. és 20-ika között Tarvis környékén hegyi katonai gyakorlatok lesznek.

Clemenceau Karlsbadban

Budapest, augusztus 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Karlsbadból

sürgönyzik, Clemenceau francia belügyminiszter ma Karlsbadba érkezett, a hol a „Belveder”-be szállt. A miniszter e hó végéig lesz Karlsbadban.

A szerb ágyubotrány.

Budapest, aug. 6. (A „Torontál” ered. távirata.) Belgrádi jelentések szerint az ágyubotrány következtében Pasics miniszterelnök állása tarthatatlan. A miniszterelnök valószínűleg még e héten beadja lemondását.

Nagy hajókatasztrófa.

Budapest, augusztus 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Párisból sürgönyzik, a „Sziria” nevű, kivándorlókat szállító gőzös Thalosz közelében zátonyra jutott s elsüllyedt. Kétszáz ember vízbe fullt.

Budapest, aug. 6. (A „Torontál” ered. táv.) Ujabb jelentések szerint a Sziria gőzösn 965 utas és 127 főnyi legénység volt. Az utasok tulnyomó részben olaszok voltak. Eddig 385 ember hiányát állapították meg, de félt, hogy még százan hiányzanak.

A milánói tűzvész.

Budapest, aug. 6. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Milánóból sürgönyzik, az elpusztult kiállítási pavillon romjainak eltakarításán lázasan dolgoznak, hogy még e héten hozzáfoghassanak az új épület építéséhez. Azt hiszik, hogy az új pavillont augusztus közepéig elkészítik.

Budapest, aug. 6. (A „Torontál” eredeti táv.) A „Secolo” jelentése szerint Viktor Emanuel király a napokban Milánóba megy, a tűzvész színhelyének megtekintésére. Ekkor egyúttal nagyobb összeget fog adományozni az új pavillon fölépítésére.

Az orosz események.

Budapest, augusztus 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szentpétervári jelentések szerint eddig mintegy huszezer vasúti munkás szüntette be a munkát. A lóvonatok közlekedése szünetel ugyan, de a vasúti forgalom akadálytalan. A katonaságnak eddig sikerült a vasúti és postaforgalmat megvédeni. Ugylátszik, hogy az általános sztrájk nem sikerült.

Eddig Oroszországban 661 ezer gyári munkás szüntette be a munkát. Az újságok tegnap nem jelentek meg, amennyiben az összes nyomdai munkások sztrájkolnak. Vaszili-Osztrodban tegnap összeütközés történt a sztrájkoló munkások és a rendőrség között.

A sveaborgi lázadásról jelentik, hogy az amiatt tört ki, mert egy katona az elszennvedett kegyetlenségek folytán meghalt. Akkor 200 katonát letartóztattak, mire kitört a lázadás.

A katonaság védelme dacára, tegnap a Rigából Libauba közlekedő vonatot rablók föltartóztatták. Ugyancsak tegnap éjjel megint egy postavonatot fosztottak ki s körülbelül 40 ezer rubelt elvittek.

Völegénye után a halálba.

Budapest, augusztus 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Böszörményi János földbirtokos Ilona nevű leánya, aki Wekerle miniszterelnök keresztleánya, tegnap Böszörményben gyufaldattal megmérgezte magát és meghalt. A szerencsétlen leány jegyben járt egy katonatiszttal, aki nemrégiben Alagon leesett a lóról, oly szerencsétlenül, hogy néhány napi szenvedés után meghalt. A leány azóta folyton bántódott völegénye halála fölött s most annyira erőt vett rajta bánata, hogy a halálba követte völegényét. A tragikus eset széles körben élénk részvétet kelt.

Gyújtogató villám.

Budapest, augusztus 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Sopronból jelentik, Csapodon tegnap a villám beütött Csizsár Kálmán ottani lakos házába, majd innen átszökött Orbán Lajos házára s azt gyújtotta föl. A nagy forrásban csakhamar öt ház állott lángokban, amelyek rövid idő alatt az összes melléképületekkel együtt leégtek. A kár több mint 50 ezer korona.

Régi bűn.

Budapest, aug. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szombathelyről jelentik: Kőszeg közelében, a kéthelyi dombon 1895-ben ismeretlen tettesek meggyilkolták és kirabolták Greiner János földbirtokost, a gonosztevőknek azonban nem jöttek nyomára. Az osztrák csendőrség a múlt hónapban egy följelentés alapján újabb nyomozást indított a rejtélyes bűntügyben. A nyomozást a kőszegi csendőrség vette a kezébe, mert a szálak odavezettek. A járásörmester buzgólkodása fényes eredményre vezetett, amennyiben a stájer határszélen tegnap sikerült letartóztatni a tetteseket két jómódu földesgazda személyében. A letartóztatásról közelebbi adatok még hiányoznak.

Árvíz.

Budapest, aug. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Innsbruckból jelentik, az Innvölgyben árvíz támadt, mely egy falun kívül néhány száz kilométernyi területet öntött el.

Határidő-üzet.

Budapest, augusztus 6. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	14.64
Buza (áprilisra 1907.)	15.24
Rozs (októberre)	12.32
Rozs (áprilisra 1907.)	12.56
Zab (októberre)	12.54
Zab (áprilisra 1907.)	12.86
Tengeri (augusztusra)	12.42
Tengeri (májusra 1907.)	10.70

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1906. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 33 perc.
Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagyikindáról: este 9 óra 48 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 7 óra 05 p.
Bégaszentgyörgyről: (keskenyvágányu vonal) délután 4 óra.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 45 p.
Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra.
Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 33 p.
Bégaszentgyörgyre: (keskenyvágányu vonal) délután 12 óra 20 perc.

Lakás.

Az Uri-utcában, a Wolfinger-féle házban, egy 3 szobából és szűkséges mellékhelyiségekből álló

lakás

november hó elsejétől kiadandó.

Bővebbet Freund Samu és fia cég
üzletében. (763—3.1)

